

Рівненський державний гуманітарний університет

Психолого-природничий факультет

Кафедра біології, здоров'я людини та фізичної терапії

СИЛАБУС

Назва дисципліни/ освітнього компонента	Основи догляду за хворими та неповносправними
Освітня програма	Фізична терапія
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3,0 кредити
Вид підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
Викладач	проф. Антонюк-Кисіль В.М.
CV викладача на сайті кафедри, в соцмережі	https://kbft.rshu.edu.ua/
E-mail викладача:	kb@rshu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій Он лайн- консультації: розклад присутності викладача на спеціальному форумі (в інтернет мережах).

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є надання здобувачам вищої освіти знань та навичок, необхідних для надання якісної медичної допомоги хворим та неповносправним особам. Курс передбачає навчання основам догляду за пацієнтами з різними захворюваннями та станами, а також вивчення технік та принципів, які сприяють покращенню якості життя хворих та неповносправних осіб. Здобувачі вищої освіти повинні освоїти практичні навички, необхідні для роботи в різних медичних і соціальних установах.

Завдання курсу. Ознайомлення з основами медичного догляду: ознайомити здобувачам вищої освіти з основними принципами догляду за хворими та неповносправними, зокрема з аспектами гігієни, харчування, медикаментозного лікування та психологічної підтримки. Розвиток навичок надання допомоги хворим: навчити здобувачів вищої освіти правильним методам надання допомоги пацієнтам з різними захворюваннями та фізичними обмеженнями, включаючи підтримку рухової активності та забезпечення безпеки. Ознайомлення з методами догляду за хворими в умовах стаціонару та вдома: розвинути вміння організовувати догляд за пацієнтами в стаціонарних умовах та в домашніх умовах, вивчаючи особливості таких доглядів. Формування знань про етику і мораль у догляді за хворими та неповносправними: Ознайомити здобувачів вищої освіти з етичними питаннями догляду за хворими, взаємодії з пацієнтами та їх родинами, а також важливістю гуманного та співчутливого ставлення до хворих. Вивчення психоемоційних аспектів догляду за хворими: поглибити розуміння психологічних аспектів взаємодії з хворими та неповносправними, включаючи техніки

психосоціальної підтримки та комунікації. Ознайомлення з профілактикою ускладнень: навчити здобувачів вищої освіти основам профілактики ускладнень у пацієнтів, таких як пролежні, інфекції, порушення функцій органів та систем. Оцінка ефективності догляду: розвинути навички оцінки якості догляду та здатність коригувати стратегії допомоги залежно від змін у стані пацієнта.

Очікувані результати навчання з дисципліни «Основи догляду за хворими та неповносправними»: уміти проводити антропометрію, здійснювати зміну натільної і постільної білизни хворого та транспортування хворих з різними захворюваннями, здійснювати догляд за хворими різного віку, які страждають захворюваннями різних органів і систем.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Вступ до курсу: основи догляду за хворими та неповносправними.

Основні принципи догляду за хворими та неповносправними. Роль медичних працівників у наданні допомоги. Законодавчі та етичні аспекти догляду.

Тема 2. Гігієна хворих та неповносправних осіб.

Основи особистої гігієни. Засоби догляду за шкірою та порожниною рота. Догляд за волоссям та нігтями хворих.

Тема 3. Організація харчування хворих та неповносправних.

Правильне харчування для різних категорій пацієнтів. Спеціальні дієти при різних захворюваннях. Забезпечення адекватного водного балансу.

Тема 4. Методи догляду за хворими в умовах стаціонару. Методи догляду за хворими вдома.

Особливості догляду в стаціонарних умовах. Забезпечення безпеки хворого в медичному закладі. Роль медсестри у догляді за пацієнтами. Організація догляду за хворими в домашніх умовах. Робота з родичами пацієнта. Технічні засоби для полегшення догляду.

Змістовний модуль 2.

Тема 5. Психологічний догляд за хворими та неповносправними. Етика та мораль у догляді за хворими та неповносправними.

Психоемоційний стан пацієнтів та його вплив на процес лікування. Основи психологічної підтримки хворих. Робота з депресією, тривожністю та іншими емоційними станами. Етичні принципи в догляді за пацієнтами. Співчуття та взаємодія з родинами. Професійні стандарти медсестер та доглядальниць.

Тема 6. Профілактика ускладнень при догляді за хворими. Оцінка стану хворого та корекція догляду.

Профілактика пролежнів та інших ускладнень. Профілактика інфекцій та догляд за катетерами. Основи фізичної активності та реабілітації. Як оцінити стан пацієнта: моніторинг і спостереження. Визначення необхідних змін у догляді залежно від стану хворого. Взаємодія з іншими членами медичної команди.

Тема 7. Перспективи розвитку професії доглядальника та медичних працівників в галузі догляду.

Сучасні тренди та інновації в догляді за хворими. Розвиток професії в умовах старіння населення та зростання потреби в соціальному догляді.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна

1. Назар П. С., Шахліна Л. Г. Загальний та спеціальний догляд за хворими з елементами фізичної реабілітації: навч. посіб. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту. К.: Олімп. л-ра, 2007. 240 с.

2. Касевич Н. М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник. 2-е видання, виправлене К.: Медицина, 2009. 424 с.

3. Лавренко А. В. Догляд за хворими.: навч. посіб. Львів : Марченко Т. В., 2023. 204 с.

4. Полушкін П. М., Гальченко Д. В. Посібник до вивчення курсу «Основи загального та спеціального догляду за хворими з маніпуляційною технікою». Д.: ДНУ, 2014. Ч. 1. 378 с.

5. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими / за заг. ред. А. В. Єпішина - 2-ге вид. Тернопіль: Укрмедкнига, 2020. 768 с.

6. Шумейко І. А., Лігоненко О. В., Чорна І. О. Основи догляду за хірургічними хворими: навчально-методичний посібник. Полтава, 2015. 161 с.

Додаткова

7. Білик Л.С. Алгоритм медичних маніпуляцій, 2021, 488 с.

8. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник, 3-тє вид., переробл. та доповн. К. : Олімпійська л-ра, 2009. 488 с.

9. Мятига О.М. Фізична реабілітація в травматології та ортопедії (Частина І). / матеріали для читання лекцій. Х.:СПДФЛ Бровін А. В., 2013. 222 с.

10. Нетяженко З. В., Сьоміна А. Г., Присяжнюк М. С. Загальний та спеціальний догляд за хворими. К.: Здоров'я, 1993. 304 с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. <https://www.rshu.edu.ua/> - сайт Рівненського державного гуманітарного університету
2. <https://library.rshu.edu.ua/> - сайт наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету.
3. <https://mon.gov.ua> - сайт Міністерства освіти і науки України.
4. <http://www.nbuv.go.ua/> – сайт бібліотеки ім. В. Вернадського.
5. <https://seniorcare.org.ua/doglyad-za-lezhachymy-hvorymy-pomylyky-yakyh-varto-unykaty/>

Система оцінювання

Рівень знань здобувачів вищої освіти оцінюється відповідно до Положення про оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету.

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за курсову роботу; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій; оцінка (бали) за залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота							ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	10	100
8	8	8	8	8	8	8		
Модульний контроль-20					Модульний контроль-14			

Критерії оцінювання по видах діяльності

№з/п	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
Обов'язкові			
T1	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T2	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T3	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T4	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T5	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Модульний контроль 1		20	20
T6	Виконання завдань практичних занять	6	8
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T7	Виконання завдань практичних занять	6	8

	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Модульний контроль 2		14	14
ІНДЗ		10	10
Разом		100	

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання здобувачі вищої освіти мають виконувати і здавати відповідно до графіку освітнього процесу. Перескладання модулів, заліків, екзаменів відбувається у терміни ліквідацій академічних заборгованостей, визначених кафедрами та деканатами.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти під час виконання самостійної або індивідуальної роботи повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Силабус розроблено на основі робочої програми навчальної дисципліни «Основи догляду за хворими та неповносправними» (протокол №7 від 24 червня 2025 р.)